

Намера да се постави споменик Ћинђићу испред Филозофског факултета у Београду претворила се у подизање споменика актуелној колонијалној политици у Србији.

Ако погледамо усвојено идејно решење споменика ([овде](#)), видећемо да би обележје требало да има облик стреле извијене нагоре, која је прекинута па настављена уз помоћ два причвршћивача са стране. Стрела, очигледно, треба да симболизује Ћинђићеве политичке идеје и његово дело, прекид убиство, а наставак је апотеоза наводне незауостављивости „Зоранове визије“ која мора бити остварена ([овде](#)).

Проблем је у томе што Ћинђићева „визија“ није била баш добра ни 2003. године, а камоли данас. Као што је то лепо сажео Бранко Павловић ([овде](#)), Ћинђић се, у економији, држао неолибералног концепта брзе и потпуне приватизације – што је у пракси значило предају ресурса странцима, уз коруптивну ренту за домаће компардоре (видети моју анализу приватизације Сартида:

[овде](#)

). У унутрашњој политици пак, Ћинђић је ниподаштавао значај изградње демократских институција и пропагирао „модернизацијски“ волунтаризам и децизионизам (видети моју анализу

[овде](#)

) – што је у пракси значило, рецимо, безобзирно избацивање најјаче опозиционе странке из парламента и опструирање председничких избора. У спољној политици Ћинђић је заговарао безалтартивне евроатлантске интеграције: „Москви је Ћинђић поручио да на српском тржишту има места и за Русију, али да је приоритет за Србију ЕУ“ ([овде](#)

) – што је у пракси значило да се о уласку у ЕУ и НАТО у Србији уопште не води јавна

расправа, већ се „подразумева“ како је то питање већ „решено“.

Неки верују да би Ћинђић као интелегентан човек, да је претекао, сада мислио другачије. Бошко Обрадовић претпоставља да „би Ћинђић данас био на политичкој позицији Двери да је жив“ ([овде](#)). Основ за веровање у Ћинђићево „суверенистичко“ преумљење јесте то што је, пре но што је убијен, он објавио да му се не допада начин на који се Вашингтон и Брисел спремају да реше питање Космета. Тиме се, према овим веровањима, „у последњим месецима живота практично окренуо позицији патриотског политичког дискурса“ (Обрадовић, [ИСТО](#)).

Међутим, ако пажљивије погледамо шта је Ћинђић тада стварно рекао (моја анализа [овде](#)), видећемо да је њему само сметало то што Вашингтон и Брисел испод жита раде на „независности“ Косова будући да нас тиме могу успорити у ЕУ-интеграцијама: „Желе да направе потпуно два независна правна и политичка система и да их онда ми хармонизујемо... Рећи ће: док не хармонизујете односе, ви не можете да идете даље“ (видети тачне изворе у [наведеној анализи](#)).

За Ћинђића, дакле, није био проблем то што Вашингтон и Брисел интензивно производе сецесију Косова, већ то што у једном тренутку може да дође до блокаде наше толико жуђене евроатлантске интеграције. Нисам баш сигуран колико је то истински „позиција патриотског политичког дискурса“.

Но, чак и да је Ћинђић имао капацитета за „патриотско преумљење“, споменици се, ваљда, не подижу због нечијих потенцијала, већ због учињеног дела. Уосталом, и сам Ћинђић је тражио да се о политичарима суди на основу онога што су урадили, не по оном што су намеравали да ураде: „Мене не интересују намере. Мене интересују последице. Подразумевам да свако има добре намере. Ако не следи нека последица која је корисна за мене, добре намере ме не интересују“ ([овде](#)).

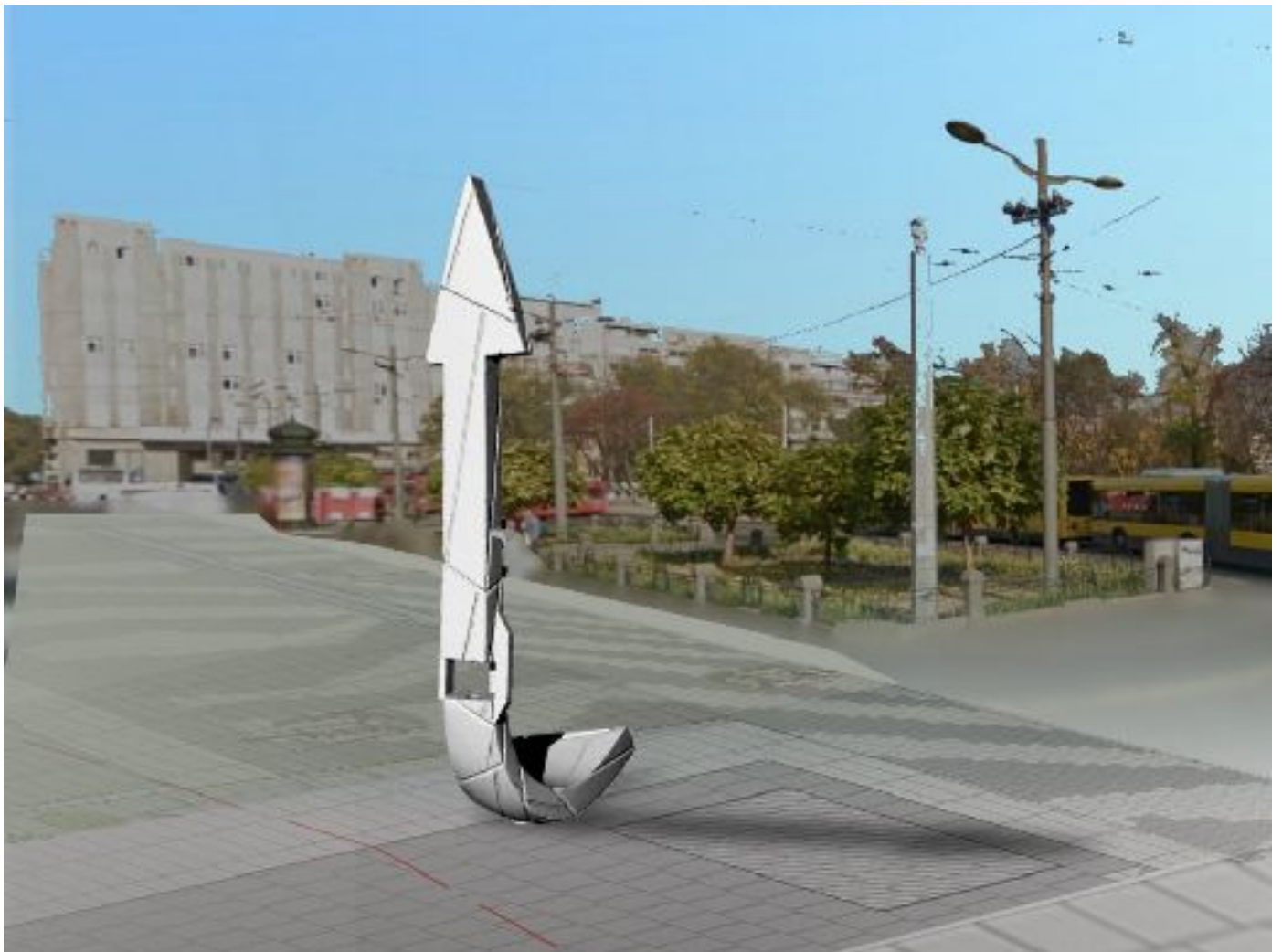
Међутим, погледамо ли оно што је Ћинђић стварно урадио – не што је желео или најављивао – видећемо, са нашим данашњим искуством и знањем, само увлачење Србије у колонијални положај према Западу, манипулацију институцијама и медијима у име еврореформских циљева, као и сасвим незаконито изручење Милошевића Хагу – управо

Споменик аутоколонијализму

Пише: Слободан Антонић
уторак, 31 октобар 2017 21:59

на Видовдан (Чедомир Јовановић тврди да су, тек када је Милошевић пребачен ван Србије, „Зоран и он“ схватили који је дан; [овде](#)). Не би се баш могло рећи да било које од тих дела заслужује споменик.

Једини разлог због којег би Ћинђићу требало подићи обележје јесте то што је убијен као премијер. Само по себи то јесте трагично, а земља која држи до себе ту трагичност би требало да обележи. Но, такав меморијал нити се подиже на месту на коме је замишљено да стоји „сломљена-па-настављена стрела“, нити би требало да он тако изгледа.

На ФСК већ је критикована одлука да се Ћинђићу подигне монумент испред Филозофског факултета ([овде](#)). „Зашто споменик политичару на тргу на којем су

Ректорат, Филозофски, Филолошки и Природно-математички факултет, споменици Његошу, Доситеју, Јовану Цвијићу и Јосифу Панчићу? Зашто не на месту где је премијер убијен, испред зграде Владе у којој је радио? Пред Филозофским факултетом место је за споменике великим српским мислиоцима, попут Ксеније Атанасијевић, чији се гроб у Београду не зна, а не за споменик политичарима“.

Требало би знати да је, првобитно, било предвиђено да се обележје Ћинђићу подигне у близини места његове погибије, у Финансијском парку ([овде](#)). Али, ту су напредњаци 2015. године поставили статуу Гаврила Принципа, па је било некако неумесно наспрам монумента славном тираноубици ставити кип устрељеног премијара. Зато је прошле године Вучић и донео одлуку да се споменик Ћинђићу подигне баш на Студентском тргу ([овде](#)).

Сада је обнародовано и то како ће споменик изгледати. Он јасно асоцира на континуитет данашње власти са Ћинђићевим идејама и делима. Вучић се, због имиџа еврореформатора, и иначе позива на Ћинђића као на политичара који је, као и он, имао исте муке са „заосталим друштвом“, због чега је морао истоветно да се понаша. Тако је пре неколико месеци Вучић изјавио: „Ћинђића ценим јер је почео да говори Србима нешто што не воле да чују, а то је да више раде и да не кукају, као што ни штрајкачима није априори давао за право. Почео је и да мења однос према ономе што су биле социјалистичке и самоуправне навике, и борио се против `кибицера`. Капа доле Ћинђићу!“ ([овде](#)).

Очигледно, Вучић себе види као Ћинђићевог настављача, судећи по овом цитату, управо на пољу сужавања радних права, по настојању да се максимализује експлоатација радника, као и по сламању радничких штрајкова – дакле, по „лечењу“ друштва најгорим и најнехуманијим неолибералним методама.

И Ћинђићева удовица Ружица подржала је оцену да постоји континуитет између њеног мужа и Вучића. „Вучић је исти као мој Зоран!“ био је наслов њеног интервјуа из 2013. године ([овде](#)). У њему је Ружица најпре критиковала ДС што је „изгубљена цела деценија, јер се нисмо померили ка ономе што је Зоран говорио и видео“, да би потом директно стала уз нову владу у њеним настојањима „да добије датум“ од ЕУ. На крају се Ћинђићева удовица оградилa од оних који одбацују идеју да је Вучић данашњи Ћинђић: „Мени то (поређење) не смета. Ако он (Вучић) дневно ради 15-16 сати и предан је послу, значи да има добру инспирацију и добар модел. Многи су за Зорана говорили да је он човек који много ради у нашим условима, а он је на то увек одговарао: `Па зато што Срби не знају како се ради на сваком другом месту, у било којој другој држави`. Сами

закључите има ли сличности“ ([овде](#)).

Тако је преко идеократског модела „лењи Срби – вредни еврореформатори“ извршено спајање грађанистичког мита о Ћинђићу и култа који је, 2013. године, почео да се гради око Вучића. Спомеником „пресечене-па-настављене стреле“, предвиђеном да се отвори 12. марта 2018, тај наратив добиће и своју семиотичку финализацију.

Ово је „споменик Вучићу (и Ћинђићу)“ – написао је Зоран Ћирјаковић ([овде](#)). Дакле, најпре Вучићу, па тек онда Ћинђићу. По Ћирјаковћу је Биљана Србљановић, једна од ауторки споменика-стреле, овом уметнином сасвим јасно стала уз Вучића. Мање је важно што је, како вели аутор, „на Фејсбук профилу (Србљановићке) теже наћи речи критике упућене ППВ/премијеру/председнику него пословичну иглу у пласту сена“. Битно је да „Вучића сада – поред Брисела и Немачке – навише гурају и Биљана К. (Србљановић) и други урбани умови, који имају добар и скуп укус. Постоје и вучићевци који су на Радомиру Константиновићу. (...) Њихов митинг подршке одржан је у Сава центру. Није га преносио Пинк, већ РТС“ (реч је о ТВ преносу представе „Планина Олимп“, који је већ на ФСК оцењен као пример „самоокупације у култури“; [овде](#)).

Ставити змија-стрелу која излази из асфалта (видети [овде](#)) и то тако да се хтонски рађа и узлеће тачно преко пута Његоша (видети

[овде](#)) – а који, наравно, не може а да не гледа у ту регенерисану гују, посебно је луцкасто. Ту је и једнако необично звучно пресретање пролазника: комјутерска апартура унутар споменика снимаће њихов говор и враћати им га као појачани звук. Након што пролазници зачуђено утихну, зачуће се глас убијеног еврореформаторског пророка ([овде](#)) који саопштава „истине“ попут: „Живот је чудо једно дато нама... Спаваћете кад будете у пензији... И ви сте млад човек, ја вам кажем, гледајте у будућност. Тамо ћемо се састати ви и ја...“, и томе слично ([овде](#)).

Споменик аутоколонијализму

Пише: Слободан Антонић
уторак, 31 октобар 2017 21:59

